



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

**Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesv Religiosi**

**Puente, Luis de la  
Coloniae Agrippinae, 1616**

Pvinctvm I.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-43347**

re optimo dicere licebit: *memoria Iosia, &c.*

*PUNCTVM I.*

**V**T autem hoc distinctius & in particulari magis declaretur obseruandum est: tribus modis excitari posse in nobis rei alicuius memoriam: aut sola imaginatione interna ab alijs internis speciebus, quas in se habet, excitata: quæ ad talis rei memoriam eam deducunt, eiusque speciem & figuram representant; aut sermone & colloquio de eadem re, cuius memoriam ipsum colloquium sensim reddit viuaciorem; aut denique tertio ex auditu eorum, quæ alij loquuntur, & agunt de eadem re: tunc enim auditus tantum sufficit, vt interiùs rei memoria excitetur. Nunc igitur dico, omnibus his tribus modis dicere nobis prædicta verba, etiamsi metaphorica, qualis esset memoria, quæ in populo hebræo de pio illo Rege Iosia haberetur: ac proinde eisdem significari, quam de bono P. Balthassare Aluario habere debeamus.

AD explicandum primum, hoc est, quâ ratione memoria debeat internè ab imaginatione excitari, vsus est Sapiens aptissima metaphora, cum dixit: *memoria Iosia in compositione odoris facta opus pigmentarij, &c.* quasi diceret, eum in modum, quo excellens ac compositionum & fragrantium mixturarum conficiendarum peritissimus quispiam res varias miscet, muscum, balsamum, succinum, storacem, & similia, ex quibus globum componit fragrantissimi odoris: ita memoria sancti huius Regis esse debet, sicut ipsa imaginatio, quæ in se conseruat species alicuius

Rr 3 Dei



Dei serui, eiusque virtutum, quæ imaginatio, quasi prima Magistra in huiusmodi mixturis, & specierum compositionibus conficiendis, coniungeret species aromaticas omnium virtutum ipsius Iosæ, & globum componeret suauissimi odoris ex eis omnibus, quibus odoratum suade indulgeret eoque frueretur vnusquisque filiorum eius populi, de eisdem cogitans & memor eius, qui illis erat exornatus. Hoc igitur imaginatio nostra imposterum faciet diligentissime, vt bene infixas habeat aromaticas excellentium virtutum species magni huius Dei serui; easque coniungens, compositionem conficiat, siue mixturam & globum vt suauis suo odore semper memoriam ipsam excitent. Iussit Deus Moysen ponere in tabernaculo inter alias res altare ex incorruptibili cedri ligno, laminis aureis cooperato, quod appellabat altare thymiamatis: quia in eo offerebatur mixtura & compositio rerum *suauie fragrantium*, quod ita ex verbo græco *θυμία* deducitur, quod significat suffire, siue afflare odorem, cum accendebatur: in illo enim altari accendebatur compositio illa rerum suaueolentium, & ascendebat ad Deum quia suauissimum simile odor ingrediebatur Sancta-Sanctorum. Et Iosephus ait mixturam & compositionem illam fieri solitam ex tredecim rerum odoriferarum speciebus, ex varijs mundi partibus allatis. Ita igitur in altari memoriæ nostræ faciat phantasia nostra mixturam & compositionem virtutum omnium, quæ in hoc Dei seruo eluxerunt, in diuersis locis, in quibus fuit: quas ostendit in Provincia Castellæ, in qua fuit Rector Merinensis, Salma-

*Ezod. 30.*

*Lib. 6. de bello Iudæico cap. 6.*



Salmaticensis, & Villa-gartiensis; & Vice-Provincialis; quas ostendit in Italia & Romæ missus Procurator huius Prouinciæ; quas ostendit in Aragonia, cum esset eius Prouinciæ Visitator; ac denique quas Toleti, cum illic esset Prouincialis. Et vt omnia cohæreant, coniungat etiam in particulari, faciatque compositionem tredecim illarum virtutum, quæ præ alijs omnibus in eo splenduerunt.

ET *in primis* charitatem & amorem Dei ac proximi, quem habuit vehementer inflammatum: nam in amore Dei videbatur quodammodo consumi, & exhalari: adeò enim erat in actibus amoris eius occupatus, vt semper & continuè accensam haberet fornacem amoris Dei in pectore suo: nam in quacunque occasione, & quocunque tempore quis ad eum accederet, emittebat ex se huiusmodi amorem Dei: amor proximi in eo tantus erat, vt nullus non inueniret in eo viscera amoris plenissima in omni tempore & in omni occasione, quam nam curam ægrotantium? quod nam solatium desolatorum ac tentatorum? aliquando etiam ægrotus ex lecto surrexit, periculo exponens vitam suam; vt rogatus accederet ad alium ægrotum consolandum, consiliumque præbendum: item veniente quodam fratre tentato & afflictò media nocte ad ipsius cubiculum, surrexit Pater & iussit sibi assidere & consolatum, quietum, & pacatum ad proprium cubiculum dimisit.

CONIUNGAT & *secundam* speciem aromaticam profundissimam scilicet eius humilitatem: qui cum magni fieret ab omnibus, qui illum no-

Rr 4 uerant



uerant & cum illo agebant, magnis & paruis tanta eius erat humilitas, vt coram patribus senioribus & suis superioribus esset quasi aliquis infans, quanta humilitate audiebat loquentes de aliquo argumento spiritali, etiam proprios discipulos? & cum quanta ipse quædam interrogabat in materia literaria, quasi ipse non studiuisset? denique nullum in eo iudicium propriæ æstimationis apparebat; sed magnæ gratitudinis ob accepta de manu Domini beneficia: quare cum in Sacro licebat orationem aliquam dicere *ad libitum Sacerdotis*, ipse ordinariè illam dicebat, quam Ecclesia assignat pro gratiarum actione: *Deus cuius misericordia non est numerus*, &c. Sic enim ostendebat, se in ea oratione magnum inuenire solatium.

TER TIA species aromatica fuit rara eius Obedientia, cuius plurima possemus exempla referre, sed illud sufficiat, quòd, vt absque replica superiori suo obediret, non dubitauit honorem & nomen suum conculcare, agendo cum grauissimis quibusdam personis. maluit enim per omnes difficultates irrumperè, quàm suæ Obedientiæ declinare: cum tamen esset quædam grauis, aut etiam maxima omnium mortificationum, quas in sua vita obiisset.

Q U A R T A fuit celsissima eius oratio, in qua Deo donante ad eò est progressus, vt integra conuisione, imò pluribus opus esset, ad agendum de ea. Sufficiat nunc, quod ipse ex Obedientia scripsit cuidam suo superiori, iubenti, mitti sibi breuem summam viæ & rationis, quâ Deus ipsum deduxisset, ac etiam tunc duceret in oratione. Inret  
alia



alia autem, quæ in ea summa refert, ait: quòd transactis sexdecim annis, postquam esset Societatem ingressus, inuenisset cor suum ex tempore mutatum; & mutationem fuisse talem, quæ postea perdurauerit tota vita: Ex quo orta est interior illa Dei D. N. præsentia adedò continua ac beneuola; fenestra illa cælestis aperta; ad quam ille statim atque vigilaret se collocabat, in qua hærebat, nullis diei occupationibus aspectum illum impedire valentibus. Quoties non solùm cum in suo cubiculo, aut recessu esset; sed etiam in medijs plateis & populi tumultu vocabatur ipse interne; & corporis oculis clausis, aperiebat animæ; eratque in altissima contemplatione? Quoties inter ambulandum adedò erat in Oratione absorptus, vt etiam transiens per pagos & oppida, id non aduerteret, sicut sanctus Bernardus diu ambulans propè quendam lacum? Denique per excellentiam fuit vir orationis, in qua ingens à Deo donum accepit.

QUINTA fuit continua interior & exterior passionum ac sensuum suorum mortificatio. Statim in eius actionibus aduertebatur, quàm sibi præsens esset, & quale illud fuerit interius martyrium propriarum voluntatum, quod Deus solus videbat! Exteriora stuporem omnibus adferebant: nam ordinariè semel tantùm cibum in die sumebat, parum vesperi, aut nihil: & cibus ipse nihil habebat singulare, sed planè ordinarius, & totius communitatis: cui conatus est seruus hic Dei semper eminenter se accommodare, nec aliquid singulare habere. Somnus erat modicus, & non continuatus; disciplinæ prolixæ, & adedò ve-



hementes, vt quasi tremere faceret latus illud domesticum, in quo illas faciebat; & quidem in toto corpore, vt vehementiùs doleret. Denique vt vir erat orationis, ita fuit mortificationis: sunt enim hæ duæ virtutes singulariter quasi duæ inseparabiles sorores; & ita continuè in ore habebat; quòd religio esset schola mortificationis; & quòd veniremus ad eam, vt scientiam disceremus faciendi crucifixos.

**SEXTA** fuit eius puritas & castitas, quæ tanta erat, vt ex solo eius aspectu; compositione oculorum; vultu; modestia, & motibus eius viderentur excitari huius virtutis desideria. Fuit in ea valde excellens: & aliquando accidit ei, vt tota omnino nocte nihil dormiret, positus in oratione, vt attentus esset, beneque præparatus ob quandam vehementem valde tentationem, quæ in hoc genere occurrit.

**SEPTIMA** fuit extrema eius paupertas. Quàm pauca curiosa in eius cubiculo sunt inuenta? quàm pauca in vestibus? mundus quidem, & bene compositus: sed pauper. Rarissimè vestem aliquam nouam induit; sed ordinariè, qua priùs alij vsi fuissent. Si quod Breuiarium, aut Diurnale pulchrum & elegans ipsi dabatur: statim alteri illud tradebat, præferens in omnibus quod vilius & abiectius esset.

**OCTAVA** fuit insignis eius patientia, & tolerantia: ærumnas & pressuras magnas habuit exteriores & interiores, easque plurimas in vitæ suæ decursu: in quibus omnibus vultus eius fuit semper Serenus, absque querelis & murmurationibus: loco insignis beneficij & gratiæ valde singulari.



gularis accipiens, quòd innocens aliquid patere-  
tur. Ordinariè debili utebatur valetudine, nec ta-  
men aut querebatur, aut cupedias petebat; sed ita  
dissimulabat, atque si integrâ vteretur. Præcipuè  
verò dum ægrotabat hanc virtutem singulariter  
ostendebat: eratque res stupenda, videre illum  
amarissima pharmaca sumentem, quorum nec  
guttam in poculo relinquebat, & vltimas guttas  
diu exspectabat, vt nulla in eo remaneret. Dice-  
bat ipse valde se prodere perfectionem in feren-  
dis patienter aliorum ingenijs & moribus, &  
ipse valde studebat in hoc eminere.

NONA fuit magna animi fortitudo ad egre-  
gia pro gloria & seruitio Dei facinora aggre-  
dienda. Constituit ordinem in Probationibus hu-  
ius Prouinciæ cum tanta disciplinæ obseruatio-  
ne, vt omnes mirarentur, quod homo in specie  
externa non seuerus, nec præ se ferens morosita-  
tem, auderet possetque adeò intra limites conti-  
nere in probatione ac tyrocinio Metinensi homi-  
nes iam formatos, Collegiales Salmaticenses,  
Professores, Doctores, & viros valde illustres, in  
magnis delitijs in sæculo educatos; ita vt omnes  
in eius conspectu tremerent, tacerent, subiecti  
essent; adeoque prompti & parati, vt, cum maxi-  
mè illos premeret, non scirent aliud quid face-  
rent, quàm vt ipsum venerarentur. Accidit semel,  
vt secularis quidam esset in Collegio Metinensi  
tanquam hospes, & nescio quomodo gladium in  
suum cubiculum intulerat, qui incidens in quod-  
dam delirium, surrexit media nocte, & ex cubi-  
culo exiens nudo gladio parietes hinc inde per-  
cuceret; & ingressus ipsius P. Balthassar's cubicu-  
lum,



lum, cœpit etiam à dextris & à sinistris temerè percutere: Pater hoc aduertens, clamauit, vt quiesceret: statim enim intellexit quid haberet. Surrexit ergo, & furiosus homo ad vocem eius cessauit: Pater illum per brachium accepit, fecitque sibi in scamno assidere, & paucis rationibus dictis, eum dimisit quietum & pacatum ad suum cubiculum.

**D E C I M A** fuit insignis in Deum ac diuinam eius Prouidentiam fiducia cum qua valde eos consolabatur, quibuscum agebat; eosque ad calamitatum tolerantiam animabat. Satis notus est casus ille, qui redeunti ex Prouincia Aragonia vno die itineris ante ciuitatem Burgensem ei accidit, cum nocte quadam ipse & socij eius in magnis versarentur periculis ob occurrentem multitudinem aquarum; nec scientes, quam viam tuto tenerent: repente enim venit ad ipsos iuuenis quidam in albo equo, & rectà duxit Burgos vsque: scitur etiam Patrem ferè toto illo itinere cum illo iuvene seorsim collocutum, donec peruenerunt ad nostræ domûs Burgenfis portam, unde iuuenis ille omnino disparuit, vt nunquam sciuerint quis esset. Admiranda fuit huius Patris in eo casu fiducia, omnes enim suos comites ad benè sperandum animabat, donec euenit quod diximus: & iudicatum fuit, iuuenem illum fuisse Angelum aliquem à Deo missum, vt illos duceret; aut sanctum illum fratrem Ioannem Ximenum qui paulò ante obierat.

**V A D E C I M A** fuit indefessa eius perseuerantia in omnibus actionibus virtutum, quanta illa fuit eius constantia, cum per sexdecim annos  
(quem



(quemadmodum ipse in relatione sua dixit, quam ex obedientia fecit) dicat, se semper laborasse, quasi terram arantem, nec fructum colligentem. & eodem tempore maiorem adferebat stuporem eius perseverantia in Oratione, disciplinis, ieiunijs, vigilijs, & in omni genere mortificationis. viginti quinque annis fuit in Societate, nec tamen occupationes, officia, aut profectioes impedimento illi fuerunt, quo minus in coeptis virtutum operibus progredieretur; sed pergeret pertinaciter; & ita constanter, vt admirationem adferret. Quamuis ad profectioem aliquam necesse esset, summo mane etiam hora prima post mediam noctem, se accingere, ita ipse tempus praeueniebat, vt integram suam ordinariam orationis horam semper praemitteret; & propterea solatium hoc ex profectioibus accipiebat, quod in eis tota die posset Orationi vacare.

DVODECIMA fuit insignis aded renunciatio, & quasi auulsio cordis sui ab omnibus creaturis, etiam si cum omni hominum genere versaretur, magnique ab omnibus fieret. Dicebat ipse, ea ratione cupere se cum proximis agere, eos iuuare, & ad Deum deducere; vt id non impediret internam suam recollectionem; nec magis cordi suo adhererent, quam si in Africa aut Aegypti desertis habitaret: ideoque singulares omnes amicitias horrebat.

DENIQVE accedat decimatertia species aromatica, singularis scilicet Prudentia, & magistrum à Deo sibi datum, ad agendum cum animabus tam religiosis, siue Societatis, siue aliarum religionum; quam saecularibus cuiusvis generis & status.



statûs. Fuit hoc Dei donum in P. Balthassare adeò excellens, vt etiam viri antiqui, graues, valdeque religiosi huius Prouinciæ optarent in eodem cum ipso Collegio habitare: & ita, qui poterant recurrebant ad ipsum, tanquam discipuli, vt à tali magistro instruerentur. Res erat magna admiratione digna, quomodo ipse iuxta personarum, temporum, & euentuum qualitatem, & varietatem, rigorem coniungeret cum clementia; seueritatem cum affabilitate; grauitatem cum lætitia; & oportunè annuere nosset, ac renuere. Fuit denique Magistrorum Magister, qui singulariter excitauit in hac Prouincia, & stimulauit nostros homines ad familiaritatem cum Deo in Oratione habendam; & in praxim deduxit recollectionem nostrorum ad antiqua Societatis Exercitia per octo saltem, aut quindecim dies, singulis annis peragenda.

HÆ sunt tredecim suaue-olentes virtutum species, quæ singulariter in admirando hoc viro splendebant: quas phantasia nostra coniungere debet, vt compositionem & thymiam suauem frangens conficiat; illudque desiderio accendat, has virtutes imitandi: vt sic Deo illud offerat, petatque sibi concedi: quare non sistat in sensitiua memoria, sed transeat ad intelligentem, incorruptibilem facultatem immortalis animæ nostræ, in qua tanquam in altari se collocet, aureisque laminis tegat. Hoc est vt anima ipsa in gratia sit, & amore Dei, vt hæc oblatio ei placeat non solum, quod compositio ex huiusmodi virtutibus sit confecta; sed etiam quòd in tali altari offerantur. Hunc igitur in modum excitanda est, &

con-



conseruanda primùm magni huius Dei serui memoria.

PUNCTVM II.

**D**EBET secundò hæc memoria excitari à lingua & verbis, quibus de eo, quem memoria retinere volumus, sermonem habemus: *In omni, inquit, ore quasi mel dulcabitur eius memoria: quasi dixerit: quemadmodum mel sapit, est que gustatui non deprauato dulcissimum: ita colloqui de viro iusto, eiusque virtutibus reddere debet eius memoriam dulcissimam. & re ipsa experientia hoc docuit, postquam seruus hic Dei mortuus est. nam omnibus, qui illum nouerunt, & cum eo egerunt, cum sermo de illo incidit, memoriam adedò dulcem, suauem, & vtilem in eis renouauit: vt efficacia excitauerit desideria magis seruiendi Deo, ei que placendis & euadendi in viros orationis & mortificationis; ac procurandi, vt Deus adoretur, agnoscat, ei que seruiatur: quemadmodum ipse Pater, cum eisdem agens, efficere conabatur: id que adedò seruiò, vt quamuis de illo tanquam iam defuncto colloquium non potuerit non adferre colloquentibus sensum ac dolorem magnum: memoria tamen eius affectum prædictum dulcem & vtilem effecit, & in posterum adhuc efficiet amplius. Cùm Dauid loqueretur de Ionatha, magno amico suo: verbis & rationibus, quas adferrebat, memoriam suam excitabat: quem cùm mortuum intellexit, magnum ei sensum, desolationem, & lacrymas adferrebat, dicebat que: d *Doleo super te, d 2. Reg. 1. frater mi Ionatha, decore nimis, & amabilis super 26.**

amo-